URECHEA DE TINICHEA

— "Tin Ear" 1977 —

de Spider Robinson

Traducerea: Silviu Genescu

Spuneți-le „Porțile Stelelor”, dacă vreți. Termenul a fost solid fixat în mintea publicului de scriitorii S.F., cu bolnăvicioasa lor pasiune pentru cuvintele pompoase, şi asta cu cincizeci de ani înaintea începerii războiului. Dacă le numiți „Porțile Stelelor”, pe noi numiți-ne „Paznicii Porților” sau mai pe scurt paznici. Noi însă le spunem „Găuri” şi nouă ne zicem „Găozari”. Bineînțeles, contează cum priveşti problema. Dacă am fi intrat vreodată într-una doar ca să privin, să vedem ce se întâmplă, poate că am fi găsit alt nume pentru ele, şi în ultimă instanță pentru noi înşine. Nume fără pretenții, ca să putem încăpea în bancuri.

Dar navele automate ale inamicului se arătau la intervale neregulate, erau planetoizi-stații automate, cu un program simplu, dar foarte precis, scris undeva într-un hău depărtat al spațiului. Aşa că în afara eroilor care trebuiau să le vâneze - şi aveau slăbiciunea să se mai şi întoarcă - mai trebuia cineva care să păzească fiecare „Gaură” cunoscută, să sune alarma la apariția navelor şi cu toată speranța să încerce să le neutralizeze. Războiul, după douăzeci de ani, era tot la faza când se dădeau recompense grase şi nu țineau să fii un erou mort. Totuşi războiul ne pricinuia multe pagube şi o vom ține tot aşa în anii care vor veni. La fel de mult şi pe inamic.

Prima navă inamică văzută de mine ne-ar fi lichidat cu siguranță dacă n-aş fi fost pe față. Pentru Walter şi mine a fost tocmai nimerit că nu locuiam în aceeaşi păstaie. Nu eram niciodată împreună. Singurele lucruri pe care le aveam în comun erau: a) o ură nepotolită față de guvernul care ne azvârlise în cea mai tâmpită şi sinucigaşă misiune - înainte să apucăm să ne prezentăm voluntari, ca nişte gentlemani; b) un interes profund pentru muzică. Dar toți Găozarii împart aceste două lucruri, una din puținele compensații ale îmbâcsitelor şi clautrofobicelor noastre „păstăi” era colecția de înregistrări - nu puteai citi la lumina stelelor şi starea de război nu-ți permitea alte distracții. Aşa că era posibil ca Walter şi eu să petrecem ore nesfârşite ascultând muzică la căşti şi certându-ne uneori. Walter nu avea nici urmă de umor, disprețuia pe cei ce-l aveau, era imposibil să discuți muzica cu el. Sau orice altceva. Aşadar puteai asculta o groază de muzică bună dacă n-aveai altceva mai bun de făcut.

Trăiam de şaptesprezece ore în muzica lui Wagner, stors sufleteşte, când vocea lui Walter îmi năvăli în căşti.

– George...

– Da? am strigat, dar era prea multă gălăgie. A trebuit să ne oprim benzile. Să fiu al naibii dacă n-asculta tot Wagner, asta m-a cam enervat, fiindcă în mod sigur îi plăcea doar macabrul din muzica lui Wagner.

– Stare de alarmă, spuse, aducându-mă la realitate.

– Perfect. Am atins butoanele. Dau târcoale „Găurii”, nu? S-ar putea lăsa cu o moarte glorioasă în câteva secunde. Alăturându-mă lui Walter cu toată viteza posibilă, am orientat tirul spre „Gaură”. Ticălosul a apărut însă din flanc şi ne-a lovit pe amândoi. Pe neaşteptate; inexplicabil. Chiar şi Abacus Al, computerul pe care se putea conta, a fost depăşit de situație. M-a prins în faruri, **CLANG**! Rotire rapidă. **CLANG**! sunt zăpăcit de şocuri. **PING**! nu mai am lumini.

– George - Walter îmi vorbea în căşti - eşti teafăr?

– Să văd... am replicat. Nava inamică aşezase un fel de barieră antilaser, am abandonat armamentul laser. Am semnalizat şi mi-am verificat „păstaia". Era atins sistemul giroscopic. Ecranele erau stinse toate, cu excepția unuia care îmi arăta cam douăzeci de grade din spațiul înstelat de „deasupra" mea, poziția mea față de Walter era necunoscută. Toate astea trebuia să le iau în serios dacă voiam să trăiesc, şi intenționam s-o fac. Înainte de a controla radioul trebuia să mă uit la sistemul de control al tirului (era blocat pe direcția „sus"), la navigație (încă opera, dar nu suficient cât să nu intru în derivă), să mă controlez pe mine (eram încă neatins). Apoi am conectat emițătorul pe frecvența obişnuită pentru urgențe.

– Am îmbulinat-o, am spus crispat şi repezit, apoi brusc un zgomot de fond a tăiat legătura. Atunci am transmis pe următoarea frecvență de urgență, instruindu-l pe Abacus Al Analogul să schimbe pe A înainte de a transmite. Walter?

– Prezent. Voce monotonă, mecanică, la fel ca vocea lui Al.

– Suntem nişte găgăuțe.

– Da.

– Suntem de capturat, nu de ucis. Asta e programat să ne imobilizeze, să ne dezarmeze, să ne aiurească şi să facă imposibilă comunicarea între noi. Parcă-mi picase tot cerul în cap. Am schimbat frecvența pe B, cică ar fi mai greu de bruiat. Walter mă aştepta pe noua frecvență.

– E important, începu, să determinăm ce tip de navă au, un Mark I sau un Mark II.

– Ai dreptate, l-am aprobat, dacă ne-am putea localiza poziția am putea încerca ceva, şi un zgomot de fond tăie conversația. Ambele tipuri de nave - asteroid ale inamicului au doar două reflectoare, să le distingi poziția - o adevărată cazană.

Dacă ar fi un Mark I, am putea să ne cumulăm armamentul şi fără să riscăm prea mult am dirija tirul până în interiorul asteroidului, lovind tot echipamentul electronic.

Dar dacă ăsta era un Mark II, aceeaşi manevră ar atinge rezervele lui de energie, ceea ce ar produce o explozie care ne-ar reduce la atomi. Dar cum ne puteam determina poziția, când eram „orbi" şi cum puteam comunica între noi coordonatele fără să nu fim la cheremul asteroidului? Ticălosul dracului bruiase frecvența B extrem de uşor, cred că bruia orice semăna cu un schimb de informații, indiferent dacă descifra sau nu mesajele. Asta mi-a sugerat să recurg la frecventa C, părea singura soluție. Era o frecvență de siguranță, pentru mesaje codificate. Dar pe frecvența C emiteam cu dificultate, după cum mi se părea, aşa că am ezitat să o folosesc. Dacă pierdeam şansa asta, partida se termina prost pentru noi. „O, doamne - m-am rugat - dă-i măcar o dată, doar pentru cincisprezece minute lui Walter o jumătate de kil de minte". Am comutat pe noua frecvcnță.

– ... să ne luăm după stele, spunea. E singurul mod de a....

– GURA! Nu mai scoate nici un sunet. Ascultă. CAAAP!... O.K.? Fii prudent. Da, după stele, dar în nici un caz nu repeta propozițiile sau cuvintele mele. *Comprende*?

– De ce să nu repet propozițiile sau cuvintele tale? rosti Walter, dând cu oiştea-n gard.

– Fir-ar a dracului. Am mormăit, dar mă adresam unui alt mormăit, al bruiajului. Grupuri de semne identice, în propoziții repetate, erau singura dovadă de care avea nevoie computerul inamicului. Constituia „schimb de informații", aşa că ne-au tăiat macaroana. Mai rămăsese o singură frecvență pe listă. Dac-ar fi trebuit să ne căutăm unul pe altul în noianul de frecvențe ne-ar fi trebuit o veşnicie. Frecvența C era inutilizabilă, nu mai aveam de ales. L-am consultat pe Abacus Al. „Cum", - am codificat - „pot să fac schimb de informații fără să transmit informații?". Asta era genul de întrebări care făceau computerele să se ducă dracului, întocmai ca amplificatoarele fără nimic conectat la ele. Însă Abacus Al era construit în aşa fel încât ți-o întorcea cu aceeaşi monedă, şi simțul umorului nu era cu mai puțin subtil ca al meu. „**SCRIE O POEZIE** - replică - **SAU CÂNTĂ UN CÂNTEC**". Am strâmbat din nas. „Nu-i bine, nu pot folosi cuvintele". „**HMM**..." - afişă Al. Deodată îmi pică fisa.

Mi-am derulat înregistrările. Am conectat pe ultimă frecvență, nu era bruiată, dar era tăcere". Walter pricepuse în sfârşit ce neghiobie făcuse. Mă aştepta pe mine să iau inițiativa. Am dat drumul la primele măsuri dintr-un vechi cântec al Beatles-ilor: „**WE CAN WORK IT OUT**" şi am oprit banda înainte ca melodia să se repete. Se lăsă o linişte lungă, timp în care Walter se chinuia s-o scoată la capăt cu mintea lui greoaie. „Hai odată, tontule, îmi spuneam, fă ceva care să-mi dea de lucru". Brusc, căştile îmi fură umplute de primele acorduri ale celui mai reprezentativ cântec al grupului Cabaret: „**POATE DE DATA ASTA**". Slavă cerului! L-am pus pe Al să-mi arate o hartă stelară a zonei. Bucata de cer văzută de mine nu făcea două parale dacă nu ştiam ce vedea Walter. Cunoaşterea reciprocă a poziției ne era necesară pentru stabilirea perimetrului de tragere. Nu puteam vedea „gaura" şi nu ştiam dacă el o putea vedea. Sau poate că da? Oricine cu puțină minte ar fi...

Am transmit acordurile unei simfonii revitaliste de pe la începutul secolului XXI: „**LIPSEŞTE CEVA DIN BUCHETUL TĂU**?" cu speranța ca nu cumva să creadă că îi ceream un raport despre starea lui tehnică. Răspunse cu o baladă antirevitalistă de la sfârşitul secolului XXI: „**NU MAI SUNT GĂURI ÎN CER**". Perfect, acuma. Hai înapoi la Beatles: „**TELL ME WHAT YOU SEE**". Făcu o pauză lungă, apoi lansă balada lui Van Gogh de Donald Mc Lean: „**ÎNSTELATĂ, ÎNSTELATĂ NOAPTE**" Mă cam punea în încurcătură. Hmm... va trebui să gândesc pentru amândoi. Subit, îmi veni inspirația. Am dat drumul la un cântec siropos de la finele secolului XXI: „**FRATE, VEZI ROŞUL AMURG**?". Erau vreo câteva stele roşii mai vizibile în vecinătatea noastră, iar dacă Walter le putea vedea la fereastră însemna că Abacus Al ar fi putut determina coordonatele. Puterea lui de înțelegere în acel moment era copleşitoare. Îmi răspunse imediat cu nemuritoarea piesă a lui Duke Ellington: „**I AIN'T GOT NOTHIN' BUT THE BLUES**". Era încurcată

treaba, iar cu eram debusolat. Nu-mi mai venea în minte nici o întrebare-cheie pe care să i-o pun lui Walter cu ajutorul muzicii. Dacă el nu-şi putea pune măcar acuma mintea la contribuție, eram terminați, în orice moment, inamicii în carne şi oase puteau să apară şi nimeni nu era în stare să spună cum arătau, fiindcă nu existau supraviețuitori în urma întâlnirilor cu ei. Haide, Walter. Şi mă ului din nou. Piesa pe care o alesese era ceva obscur, un cântec pentru copii, incredibil de vechi: „**URSUL A TRECUT MUNȚII**". Din poziția noastră se putea distinge constelația Ursa Mure. Am consultat cu febrilitate hărțile stelare, încercând să-mi imaginez geometria - cosmometria - locului. Îmi lipseau unele date şi nu-l puteam pune pe Al să facă treaba asta pentru mine. Dacă şi Walter vedea Ursa Mare; atunci se părea că... Am trimis corul din: „**ŞTERGE-ȚI BOTUL CA SA-ȚI DAU UN PUPIC**" în legendara versiune a lui Charles şi cu speranța că va surprinde tonul optimist al transmisiei. Răspunsul lui, din nou Beatles: „**ALL YOU NEED IS LOVE**". Te pomeneşti că i-o fi venit mintea la cap? Am răspuns imediat: **DA! DA!** Am atins apoi butoanele lui Abacus Al şi o lumină roşiatică, agreabilă, străbătu ecranul. Apărură evaluările tactice ale lui Abacus Al. **MARK I** se putea citi pe display.

– Walter! am strigat fără nici o jenă, cu toată viteza! Acum!

Aşa că atunci când duşmanii în carne şi oase năvăliră prin „gaură" m-am aruncat grămadă pe ei şi astfel puteam furniza ştiinței primele specimene extraterestre, ceea ce era egal - asta dacă te luai după statul major - cu câştigarea războiului. Dar ceea ce mi-a rămas clar întipărit în minte din tot episodul a fost aşteptarea morții în spațiul acela al ambuscadei, şi când Walter a grăit după ce toată zăpăceala se terminase:

– Cea mai interesantă chestie mi se pare faptul că afurisita lor de navă a stat tot timpul acolo. Şi scoase un sunet bizar care trebuia interpretat ca fiind felul lui de a râde. A stat acolo tot timpul, luând notițe, auzindu-ne cum complotăm împotriva ei, fără să facă nimic. Şi râse de-a binelea. Țin minte că şi pe mine mă umflase râsul.

[*Originally published in „Cosmos SF&F Magazine" Jul 1977*]